

Nationalspråksnämnden

05.02.2025

Sammanträde

Tid 05.02.2025 kl. 17:00 -
Plats Möteslokalen Matalajärvi, Teknikvägen 15, Esbo
Tilläggsuppgifter

Ärenden

Ärende	Bilagor	Rubrik	Sida
1		Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutsförhet	2
2		Godkännande av nationalspråksnämnden arbetsordning och val av protokolljusterare	3
3		Lägesrapport om beredningen av den egna produktionen av boendeservice	5
4		Givande av utlåtande om välfärdsområdets strategier	9
5		Aktualitetsöversikt	11
6		Målsättningarna för svenska enheten år 2025	12
7		Antecknande för kännedom av de ändringar i nämndens uppgifter enligt förvaltningsstadgan som trädde i kraft den 1 december 2024	14
8		Meddelanden	16

Esbo 30.1.2025

Anita Westerholm
ordförande

1**Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutsförhet****Beslutsförslag**

Ordföranden beslutar konstatera de närvarande vid sammanträdet och sammanträdets laglighet och beslutsförhet i enlighet med 72 § i förvaltningsstadgan.

Behandling**Beslut****Redogörelse**

Efter att ha öppnat sammanträdet konstaterar ordföranden dess laglighet och beslutsförhet (72 § i förvaltningsstadgan).

Enligt 108 § i lagen om välfärdsområden är andra organ än välfärdsområdesfullmäktige beslutföra när över hälften av ledamöterna är närvarande. Som närvarande betraktas också sådana ledamöter i ett organ som deltar i sammanträdet på elektronisk väg.

Enligt 70 § i förvaltningsstadgan utfärdas kallelsen till sammanträdet av ordföranden eller, om ordföranden har förhinder, av vice ordföranden. I kallelsen ska anges tid och plats för sammanträdet samt de ärenden som ska behandlas. Det ska framgå vilket av organets sätt att fatta beslut som iakttas vid respektive ärende.

Enligt 78 § i förvaltningsstadgan kan sammanträdet hållas i en elektronisk miljö som man deltar i via en elektronisk förbindelse (elektroniskt sammanträde). Beslut i ärenden kan fattas elektroniskt före sammanträdet (elektroniskt beslutsförfarande).

Enligt 70 § i förvaltningsstadgan ska kallelsen sändas om möjligt 5 dagar före sammanträdet. En föredragningslista som upptar redogörelse, motiveringar till beslutfattandet och beslutsförslag i varje ärende som föreligger till behandling bifogas kallelsen. Kallelsen kan också sändas elektroniskt.

2 Godkännande av nationalspråksnämnden arbetsordning och val av protokolljusterare

Beslutsförslag

Nationalspråksnämnden beslutar

1. godkänna sammanträdets arbetsordning,
2. välja två protokolljusterare och
3. bevilja nödvändiga närvaro- och yttranderättigheter.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Enligt 72 § i förvaltningsstadgan behandlas ärendena i den ordning som framgår av föredragningslistan, om organet inte beslutar något annat. Organet kan också besluta ta upp ett ärende som inte är nämnt i kallelsen.

Enligt 79 § i förvaltningsstadgan justeras protokollet på det sätt som organet beslutar.

Närvaro- och yttranderätt vid nationalspråksnämndens sammanträden

Enligt 77 § i förvaltningsstadgan har utöver nationalspråksnämndens ledamöter och föredragande följande personer närvaro- och yttranderätt vid nationalspråksnämndens sammanträden:

- välfärdsområdesstyrelsens ordförande samt en representant eller ersättare som utses av välfärdsområdesstyrelsen,
- välfärdsområdesdirektören,
- förtroendevalda och tjänsteinnehavare som förordnats av nämnden vid nämndens sammanträden,
- en representant för ungdomsfullmäktige.

Vid sammanträdet kan dessutom närvara en särskild sekreterare.

Nationalspråksnämnden

05.02.2025

Andra än ovannämnda personers rätt att närvara och yttra sig fastställs i samband med respektive organ.

Företrädare för de andra påverkansorganen än ungdomsfullmäktige har rätt att närvara och yttra sig vid ett organ i ett enskilt sammanträdesärende enligt prövning av organets ordförande eller dess föredragande.

Närvarorätt vid behandling av sekretessbelagda ärenden har utöver ledamöterna, föredraganden och sekreteraren endast en representant för välfärdsområdesstyrelsen, välfärdsområdesdirektören, en serviceområdesdirektör samt en sakkunnig som föredraganden vid behov kallar in.

Nationalspråksnämnden

05.02.2025

3813/00.01.02/2024

Nationalspråksnämnden 05.02.2025

3

Lägesrapport om beredningen av den egna produktionen av boendeservice

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Turunen Timo

Beslutsförslag

Servicelinjedirektör, social- och hälsovårdens serviceproduktion,
tjänster på svenska Öberg Benita

Nationalspråksnämnden beslutar anteckna lägesrapporten om beredningen av den egna produktionen av boendeservice för kännedom.

Behandling

Beslut

Redogörelse

I enlighet med välfärdsområdesstyrelsens beslut den 16 september 2024 § 140 genomfördes en utredning om verksamhetsmodellen för den egna produktionen av boendeservice under perioden 17.9–15.11.2024.

Syftet med utredningen var att granska ledningsstrukturen för den egna produktionen av boendeservice och samla in information för att stödja beslutsfattandet, särskilt avseende effekterna av en eventuell sammanslagning av boendeservice. Utredningsarbetet bestod av följande arbetsfaser:

- Sammanställning av nulägesinformation (organisation, klienter, personal, ekonomi)
- Personalenkät (N=493)
- 25 intervjuer: serviceområdesledning, servicelinjeledning, serviceenhetschefer, servicechefer (tjänster för barn, unga och familjer), controllers, stödtjänster, lokaltjänster, forskning, utveckling och innovation (FUI)
- Förhandsbedömning av beslutet
- Slutledningar och rekommendationer till åtgärder

Observationer om organisationens nuläge från utredningen

Nationalspråksnämnden

05.02.2025

Boendeservice produceras inom alla serviceområden utom räddningsverket. Inom serviceområdena är boendeservicen organiserad i fyra servicelinjer och tolv serviceenheter. Välfärdsområdets boendeservice utgör 37 % (cirka 445 miljoner euro) av serviceområdenas totala kostnader (obs. med undantag av den specialiserade sjukvården, räddningsverket och koncernförvaltning). Den egna produktionen står för 36 % (cirka 160 miljoner euro) av boendeservicen, varav:

Boendeservice för äldre: cirka 98 miljoner euro

Boendeservice för personer med funktionsnedsättning: cirka 32 miljoner euro

Boendeservice inom mentalvårds- och missbrukartjänsterna: cirka 18 miljoner euro

Boendeservice inom barnskyddet (vård utom hemmet, mottagning och utvärdering samt familjerehabilitering): cirka 10 miljoner euro.

Av välfärdsområdets lokalbestånd utgör boendeservicen 36 % av antalet objekt och 25 % av totalytan i kvadratmeter.

I verksamhetslogiken och ledningen av produktionen av boendeservice finns många gemensamma drag, till exempel optimering av personalresurser samt lokal-, stöd- och ICT-tjänster. Dessutom finns likheter i klienternas grundläggande behov ur rehabiliterings-, handlednings- och omsorgsperspektiv. Den nuvarande organisationsstrukturen har identifierats som otillräcklig för att stödja en enhetlig ledning av boendeservice. Utvecklingen av produktionen av boendeservice sker per serviceområde och servicelinje, och strukturen stöder inte tillräckligt gemensamt lärande och delning av bästa praxis.

Personalen inom boendeservicen utgör 23 % (cirka 2 200) av välfärdsområdets personal. De största yrkesgrupperna är vårdare (60 %) och handledare (31 %). Antalet klienter inom den egna boendeservicen uppgår till cirka 2 200. Det förutses att antalet klienter inom boendeservicen, särskilt bland äldre, kommer att öka i framtiden, och personalbristen utmanar verksamheten på medellång sikt. Enligt personalenkäten (N=493) var 38 % av de svarande intresserade av att arbeta även med andra klientgrupper än den nuvarande (till exempel hade ungefär en tredjedel av de som nu arbetar inom andra serviceområdenas boendeservice tidigare arbetat med klienter med funktionsnedsättning).

Vilka förändringar behövs i den egna produktionen av boendeservice enligt utredningen?

I enkäten lyfte personalen fram följande som de viktigaste målen för en eventuell reform: 1) förbättra kvaliteten på klienternas tjänster, 2) utveckla personalens kompetens, 3) förbättra välbefinnande i arbetet.

Nationalspråksnämnden

05.02.2025

Baserat på utredningen behövs följande förändringar i den egna produktionen av boendeservice:

1. Bättre klientupplevelse och kvalitet, samt tjänster som motsvarar klientens funktionsförmåga.
2. Förnyelse av ledningssystemet för att klargöra organisationen.
3. Standardisering av verksamhetsmodeller och enhetliggörande av organisationskulturen.
4. Närmare integration mellan lokal-, stöd- och ICT-tjänster samt FUI som en del av linjeorganisationen.
5. Ökad transparens i kostnadsstrukturen samt standardisering av mål och rapportering.
6. Utbyte av bästa praxis mellan olika serviceområden.
7. En organisationsstruktur som bättre stödjer små verksamhetsenheter.
8. Bättre stöd för tvåspråkighet inom boendeservicen, bland annat gällande material och personal.

Slutledningar från utredningsarbetet

Utifrån utredningen kan det konstateras att en sammanslagning av den egna produktionen av boendeservice under en gemensam ledningsstruktur skulle stödja utvecklingen av kvaliteten och kundupplevelsen samt främja gemensamt lärande och utbyte av bästa praxis. Ekonomisk och verksamhetsmässig effektivitet eftersträvas genom att samla ledningen och serviceproduktionen samt de lokal- och stödtjänster som rör boendeservice i en organisation. Detta möjliggör synergieffekter inom lokal-, stöd- och ICT-tjänster, optimering av arbetskraftsresurser (arbetsskiftsplanering, dimensionering), klargörande av organisationsstrukturen och en smidigare ledningsstruktur.

I en gemensam ledningsstruktur för den egna produktionen av boendeservice kan servicenätverket och lokalerna ses som en helhet och vid behov anpassas flexibelt för att möta behoven hos olika klientgrupper. Beslutsfattande och utveckling relaterat till nätverket av tjänster görs på basis av ett gemensamt kunskapsunderlag.

En förutsättning för framgång är ett nära samarbete med serviceområdena, vilket bibehåller en stark kompetens per klientgrupp. Centralt för att målen ska uppnås är också ett starkt stöd för arbetet som närmaste chef.

En sammanslagning av boendeservice inom den egna serviceproduktionen under samma ledning förändrar inte klientens tjänster eller personalens arbetsenheter. Framöver möjliggörs för personalen en mer mångsidig arbetsprofil och bredare utvecklingsmöjligheter av kompetensen.

Beslut och åtgärder som gjorts utifrån utredningen

Nationalspråksnämnden

05.02.2025

Välfärdsområdesstyrelsen behandlade den 25.11.2024 § 179 en utredning om verksamhetsmodellen för boendetjänster och beslutade samtidigt att utveckla ledningsstrukturen för den egna produktionen av boendeservice i enlighet med de slutsatser som framkommit i den genomförda utredningen och att förändringarna ska sträva efter att förbättra kostnadseffektivitet, kundorientering samt kvalitet och säkerhet inom boendetjänster och stödtjänster. Vidare beslutade välfärdsområdesstyrelsen att uppmana välfärdsområdesdirektören att vidta nödvändiga åtgärder för att verkställa riktlinjerna, med målet att uppnå kostnadseffekter redan år 2025 och att välfärdsområdesstyrelsen, nämnden för tjänster och personal, nationalspråksnämnden samt påverkansorganen informeras om hur beredningen framskrider.

Vid sammanträdet presenteras lägesbilden av den egna produktionen av boendeservice och tidtabellen för verkställande.

Bilaga**Tilläggsmaterial****För kännedom
Verkställighet****Beslutshistoria**

Nationalspråksnämnden

05.02.2025

312/00.01.02/2023

Nationalspråksnämnden 05.02.2025

4

Givande av utlåtande om välfärdsområdets strategier

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Vehmas Nico

Beslutsförslag

Serviceinjedirektör, social- och hälsovårdens serviceproduktion, tjänster på svenska Öberg Benita

Nationalspråksnämnden beslutar ge välfärdsområdesstyrelsen ett utlåtande om utvärderingen av välfärdsområdets strategier.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Välfärdsområdet har två strategiska dokument och ett beslut om räddningsväsendets servicenivå. Välfärdsområdesfullmäktige godkände välfärdsområdesstrategin den 25 oktober 2022. I välfärdsområdesstrategin bestäms de långsiktiga målen för verksamheten och ekonomin. Servicestrategin och beslutet om räddningsväsendets servicenivå godkändes av välfärdsområdesfullmäktige den 24 oktober 2023. I servicestrategin sätter välfärdsområdet upp mål för hur social- och hälsovårdstjänsterna tillhandahålls med beaktande av behoven hos invånarna i välfärdsområdet, de lokala förhållandena, tillgången till tjänster och tjänsternas tillgänglighet samt kostnadsnyttoeffektiviteten. I beslutet om servicenivån beskrivs hur räddningsväsendets lagstadgade tjänster produceras i välfärdsområdet.

Västra Nylands välfärdsområdes organiseringsansvar för tjänsterna började den 1 januari 2023. Vi har haft möjlighet att arbeta med de långsiktiga målen som ställts upp i strategierna i ungefär två verksamhetsår. Välfärdsområdets första fullmäktigeperiod slutar den 31 maj 2025. I samband med att både fullmäktigeperioden och strategiperioden nu närmar sig sitt slut utvärderar vi våra nuvarande strategier. Utvärderingen omfattar välfärdsområdets strategi och servicestrategi. Även beslutet om räddningsväsendets servicenivå utvärderas i detta sammanhang. Beslutet om räddningsväsendets servicenivå är i kraft från den 1 januari 2024 till den 31 december 2026.

Nationalspråksnämnden

05.02.2025

Nationalspråksnämnden bes utvärdera välfärdsområdets strategier i enlighet med de strategiska ansvarsområden som har fastställts i lagen om välfärdsområden och i välfärdsområdets förvaltningsstadga.

Nationalspråksnämndens strategiska ansvarsområde omfattar bland annat att utreda, bedöma och fastställa vilka tjänster den språkliga minoriteten har behov av på sitt eget språk och följa tillgången på tjänsterna och deras kvalitet och stödja utvecklingen av de svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänsterna i hela landet och i Västra Nylands välfärdsområde.

Behandling av strategierna i välfärdsområdet

Påverkansorganen, nämnden för tjänster och personal, framtids- och utvecklingsnämnden, beredskaps- och säkerhetsnämnden och nationalspråksnämnden ger sina utlåtanden om utvärderingen av strategierna ur perspektivet för nämndernas strategiska ansvarsområden vid sina sammanträden mellan den 3 februari och den 6 mars 2025.

Enligt schemat behandlar välfärdsområdesfullmäktige resultaten av utvärderingen på sitt sammanträde den 27 maj 2025.

Enligt § 54 i förvaltningsstadgan ska nationalspråksnämnden styra strategiarbetet inom sitt uppgiftsområde och för sin del följa upp och utvärdera genomförandet av strategin samt för sitt uppgiftsområdes del styra beredningen av servicestrategin och för sin del följa upp och utvärdera genomförandet av servicestrategin.

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Begäran om utlåtande till nationalspråksnämnden om utvärderingen av strategierna

För kännedom Verkställighet

Beslutshistoria

5 Aktualitetsöversikt

Beslutsförslag

Nationalspråksnämnden beslutar anteckna aktualiteterna för kännedom.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Vid sammanträdet ges översikter över aktuella ärenden som gäller välfärdsområdet bland annat enligt följande

1. Föredragandes aktualitetsöversikt

Nationalspråksnämnden

05.02.2025

672/00.01.02/2023

Nationalspråksnämnden 05.02.2025

6 Målsättningarna för svenska enheten år 2025

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Öberg Benita

Beslutsförslag

Serviceinjedirektör, social- och hälsovårdens serviceproduktion,
tjänster på svenska Öberg Benita

Nationalspråksnämnden beslutar att anteckna följande målsättningar för svenska enheten gällande verksamhetsår 2025 för kännedom:

- att utveckla kundstyrning och vårdstigar tillsammans med serviceområdena för att säkerställa likvärdig service på båda nationalspråken
- att antalet personal med kunskaper i svenska ökar och klienterna/ patienterna får vård på önskat språk i större utsträckning än tidigare
- att stärka samarbetet, möjligheter och synlighet i ärenden som berör service på svenska.
- att stärka det externa samarbete genom specialuppdraget för att möjliggöra nya lösningar och metoder.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Enheten för svenskspråkiga tjänster ansvarar tillsammans med koncernförvaltningen och serviceområdena för jämlika, tillgängliga och fungerande tjänster på båda nationalspråken i hela organisationen. Enheten för svenskspråkiga tjänster ansvarar också för Västra Nylands välfärdsområdes specialuppgift (33 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård 612/2021), dvs. för att stödja den riksomfattande utvecklingen av svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänster.

Den svenskspråkiga servicen bygger på kontinuerlig utveckling och metoder som främjar en tvåspråkig kultur inom organisationen.

Utgående från den godkända välfärdsområdesstrategin och servicestrategin samt de mål som fastställts av välfärdsområdesfullmäktige den 11.12.2024 gällande budgeten 2025 samt ekonomiplanen 2025–2027 har enheten för svenskspråkig service

Nationalspråksnämnden

05.02.2025

uppgjort övergripande målsättningar för verksamhetsår 2025. Dessa grundar sig även på de i Nationalspråksprogrammet fastställda målsättningar som tar fasta på likvärdigt tillgänglig service på båda nationalspråken, tillräckligt med tvåspråkig personal och en fungerande tvåspråkig organisation.

Utgående från det resultat som framkommer i årsberättelsen för år 2024 uppgörs enligt behov nya utvecklingshelheter som även stöder de givna målsättningarna.

Målsättningar:

- att utveckla kundstyrning och vårdstigar tillsammans med serviceområdena för att säkerställa likvärdig service på båda nationalspråken
- att antalet personal med kunskaper i svenska ökar och klienterna/patienterna får vård på önskat språk i större utsträckning än tidigare
- att stärka samarbetet, möjligheter och synlighet i ärenden som berör service på svenska.
- att stärka det externa samarbete genom specialuppdraget för att möjliggöra nya lösningar och metoder.

Dessa målsättningar sker genom den egna utvecklingen och arbetet inom organisationen samt i anslutning till projektet om det nätverksbaserade kunskapscenter vid Raseborgs sjukhus.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom Verkställighet

Beslutshistoria

Nationalspråksnämnden

05.02.2025

4/00.01.01/2022

Nationalspråksnämnden 05.02.2025

7

Antecknande för kännedom av de ändringar i nämndens uppgifter enligt förvaltningsstadgan som trädde i kraft den 1 december 2024

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Kotila Jenna

Beslutsförslag

Serviceinjedirektör, social- och hälsovårdens serviceproduktion,
tjänster på svenska Öberg Benita

Nationalspråksnämnden beslutar anteckna för kännedom de ändringar i nämndens uppgifter enligt förvaltningsstadgan som trädde i kraft den 1 december 2024.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Välfärdsområdesfullmäktige beslutade den 1 oktober 2024 § 47 godkänna ändringarna i förvaltningsstadgan och att ändringarna träder i kraft den 1 december 2024 och den 1 juni 2025 enligt ikraftträdandebestämmelsen i förvaltningsstadgan.

Som en del av ändringarna i förvaltningsstadgan gjordes ändringar också i nämndernas uppgiftsområden. För nationalspråksnämndens del fattades beslut om att lägga till följande nya uppgifter:

- styra strategiarbetet inom sitt uppgiftsområde och för sin del följa upp och utvärdera genomförandet av strategin,
- för sitt uppgiftsområdes del styra beredningen av servicestrategin och för sin del följa upp och utvärdera genomförandet av servicestrategin,
- lämna välfärdsområdesstyrelsen ett utlåtande om förslaget till budget och ekonomiplan för välfärdsområdet och följa upp budgetutfallet för sitt uppgiftsområdes del och
- lämna välfärdsområdesstyrelsen ett utlåtande om förslaget till investeringsplan för välfärdsområdet.

Nationalspråksnämnden

05.02.2025

Ändringarna i nämndens uppgiftsområde trädde i kraft
den 1 december 2024.

Bilaga

Tilläggsmaterial

**För kännedom
Verkställighet**

Beslutshistoria

8 Meddelanden

Beslutsförslag

Nationalspråksnämnden beslutar anteckna meddelandena för kännedom.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Följande meddelanden delges nationalspråksnämnden

1. Den månatliga Takt-rapporten om välfärdsområdets serviceproduktion (nyckeltalen) kan läsas på webben på adressen <https://www.luvn.fi/sv/takt>

Bilaga

Tilläggsmaterial